

Tlačová správa
Luxemburg 4. októbra 2021

Stratégia lesného hospodárstva EÚ: pozitívne, ale obmedzené výsledky

Hoci sa lesnatosť v EÚ v posledných 30 rokoch zvýšila, stav lesov sa zhoršuje. Postupy udržateľného obhospodarovania majú zásadný význam na zachovanie biodiverzity a riešenie zmeny klímy v lesoch. Európsky dvor audítorov (EDA) v správe, v ktorej hodnotí stratégiu lesného hospodárstva EÚ na obdobie 2014 – 2020 a kľúčové politiky EÚ v tejto oblasti, upozorňuje, že v oblastiach, v ktorých má EÚ plnú právomoc konať, mohla Európska komisia prijať dôraznejšie opatrenia na ochranu lesov v EÚ. Dalo sa napríklad urobiť viac v boji proti nezákonnej ťažbe dreva a zlepšiť zameranie opatrení na rozvoj vidieka v oblasti lesného hospodárstva na biodiverzitu a zmenu klímy.

Financovanie z rozpočtu EÚ určené na zalesnené plochy je omnoho nižšie ako financovanie určené na poľnohospodárstvo, hoci plocha pokrytá lesmi a plocha využívaná na poľnohospodárstvo je takmer rovnaká. EÚ financuje lesné hospodárstvo menej ako 1 % rozpočtu SPP a sústreďuje sa na podporu ochranných opatrení a podporu výsadby a obnovy lesnatých plôch. Financovanie EÚ určené na lesné hospodárstvo sa z 90 % poskytuje prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV).

„Lesy majú viac funkcií a slúžia na environmentálne, hospodárske a sociálne účely a stanovenie ekologických hraníc, napríklad pre využívanie lesov na výrobu energie, stále prebieha,“ uviedol Samo Jereb, člen Európskeho dvora audítorov zodpovedný za správu. *„Lesy môžu slúžiť ako významný zachytávač uhlíka a pomáhať nám obmedzovať následky zmeny klímy, ako sú lesné požiare, búrky, suchá a klesajúca biologická rozmanitosť, no len ak sú v dobrom stave. Je na zodpovednosti Európskej komisie a členských štátov, aby zintenzívnili opatrenia zabezpečujúce odolné lesy.“*

Audítori zistili, že hlavné politiky EÚ sa zaoberajú biodiverzitou a zmenou klímy v lesoch EÚ, ale ich dosah je obmedzený. Hoci sa napríklad nariadením EÚ o dreve zakazuje uvádzať nezákonne

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

vyťažené drevo a výrobky z dreva na trh EÚ, k nezákonnej ťažbe dreva predsa len dochádza. Členské štáty toto nariadenie presadzujú nedostatočne a často chýbajú účinné kontroly, aj na strane Komisie. Diaľkové snímanie (údaje z pozorovania Zeme, mapy a fotografie s geografickou lokalizáciou) ponúka veľký potenciál z hľadiska nákladovo efektívneho monitorovania rozsiahlych plôch, ale Komisia ho dôsledne nevyužíva.

EÚ prijala viacero stratégií na riešenie nízkej biodiverzity a ochrany v lesoch EÚ. Audítori však zistili, že kvalita ochranných opatrení v týchto lesných biotopoch je naďalej problematická. Hoci z 85 % posúdení chránených biotopov vyplýva zlý alebo nedobry stav ochrany, cieľom väčšiny ochranných opatrení je len zachovanie a nie obnova stavu. V niektorých projektoch zalesňovania si audítori všimli zhluky monokultúr; premiešaním rozmanitých druhov by sa zlepšila biodiverzita a odolnosť voči požiarom, suchu a škodcom.

Audítori dospeli k záveru, že opatrenia na rozvoj vidieka majú na lesnú biodiverzitu a odolnosť proti zmene klímy len malý dosah čiastočne kvôli skromným výdavkom na lesy (3 % všetkých výdavkov na rozvoj vidieka) a nedostatkom v koncepcii opatrenia. Samotná existencia plánu obhospodarovania lesov – čo je podmienka na získanie prostriedkov z EPFRV – poskytuje len malú istotu, že financovanie bude smerovať na environmentálne udržateľné činnosti. Okrem toho v spoločnom systéme monitorovania EÚ sa nemerajú účinky opatrení v oblasti lesného hospodárstva na biodiverzitu a zmenu klímy.

Základné informácie

EÚ schválila medzinárodné dohody (Dohovor OSN o biologickej diverzite a Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj s cieľom udržateľného rozvoja č. 15), a preto musí rešpektovať viacero cieľov, ktoré priamo súvisia s biodiverzitou v lesoch. V zmluvách EÚ sa navyše EÚ vyzýva, aby sa usilovala o udržateľný rozvoj Európy. Podľa správy o stave lesov v Európe z roku 2020 sa však stav európskych lesov celkovo zhoršuje. Ďalšie správy a údaje z členských štátov potvrdzujú, že stav lesov sa z hľadiska ochrany zhoršuje.

V júli 2021 Komisia predstavila svoju novú stratégiu lesného hospodárstva v EÚ.

Osobitná správa č. 21/2021: „*Financovanie EÚ v súvislosti s biodiverzitou a zmenou klímy v lesoch EÚ: pozitívne, ale obmedzené výsledky*“ je dostupná v 23 jazykoch EÚ na webovom sídle EDA (eca.europa.eu).

Kontakt pre tlač

Tlačové oddelenie EDA: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – Mobil: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – Mobil: (+352) 691 551 502